

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1506 - 320

Chișinău

«13» iunie 2013

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul articolului 73 din Constituția Republicii Moldova se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru completarea Legii nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat aprobat în ședință Guvernului din 05.06.2013 (Hotărîrea Guvernului nr.336 din 11 iunie 2013).

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

Anexă:

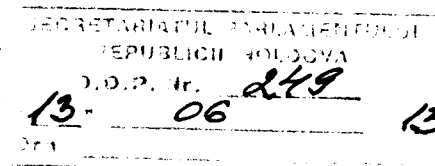
1. Hotărîrea Guvernului nr.336 din 11 iunie 2013 (2 exemplare în limbile română și rusă)
2. Proiectul de lege nominalizat (în limbile română și rusă)
3. Nota informativă
4. Raportul de expertiză anticorupție.

Cu respect,

/ Secretar general al Guvernului

Victor BODIU

Ex.: A.Medvetcaia
tel.: 250-304

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 336

din 11 iunie 2013

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru completarea
Legii nr. 198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența
juridică garantată de stat**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru completarea Legii nr. 198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru completarea Legii nr. 198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Legea nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 157-160, art.614), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Articolul 7 se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:
„e¹) apărare și reprezentare a intereselor copiilor victime ale infracțiunilor.”

2. Articolul 19 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:
„(1¹) Au dreptul la asistență juridică calificată copiii victime ale infracțiunilor.”

3. La articolul 20 litera a), după sintagma „lit. b)-d)” se introduce sintagma „și alin.(1¹)”.

4. Articolul 26 se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:
„(3¹) În cazul prevăzut de art. 19 alin. (1¹), copilul victimă a infracțiunii sau reprezentantul legal al acestuia pot să depună cerere la oficiul teritorial, la organul de urmărire penală sau instanța judecătorească. Organul de urmărire penală sau instanța judecătorească va remite oficiului teritorial, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data recepționării, cererea și documentele anexate. Decizia de acordare a asistenței juridice calificate se emite de către coordonatorul oficiului teritorial și se aduce la cunoștința solicitantului în cel mult 3 zile lucrătoare.”

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru completarea Legii nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat

1. Numele inițiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului

Conform *punctului 6.3.2.(3) din Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016*, adoptat prin Hotărârea Parlamentului nr.6 din 16.02.2012, Ministerul Justiției, în comun cu Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat (în continuare CNAJGS) au fost desemnați responsabili pentru modificarea cadrului normativ în vederea acordării dreptului de asistență juridică garantată de stat copiilor victime ale infracțiunilor.

În acest sens, Ministerul Justiției, a elaborat proiectul de lege pentru completarea Legii nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

2. Argumentarea necesității de reglementare

Copiii devin, tot mai des victime ale infracțiunilor. Numărul cauzelor penale de violență asupra minorilor crește constant. Astfel, în anul 2012, au fost înregistrate cauze penale cu peste 76 la sută mai mult față de anul 2011, fiind inițiate peste 1300 de dosare.

Anul trecut, au fost constatate 125 de cazuri de violență asupra copiilor în familie, cu 48 mai multe decât în 2011 și au fost pornite 90 de dosare penale. Potrivit datelor Ministerului Afacerilor Interne, copii sunt frecvent victime ale infracțiunilor de furt. În anul 2012, a fost pornită urmărirea penală pe 375 de cauze, adică cu peste 160 mai multe decât în anul 2011. La fel, datele statistice indică ca au fost înregistrate 85 cauze penale pentru jaf, 61 acte de huliganism, 265 de cauze de infracțiuni cu caracter sexual, 58 cauze penale de vătămare a integrității corporale, 15 pentru infracțiuni contra vieții și sănătății copiilor și alte 15 infracțiuni de trafic de persoane, toate acestea săvârșite contra minorilor. Cele mai multe infracțiuni asupra minorilor au fost comise în familii social-vulnerabile. Toate aceste cifre evidențiază necesitatea modificării legislației în vigoare ce reglementează situația copiilor victime ale infracțiunilor.

Nu în ultimul rând, punctul 8 din Recomandarea nr. (85)11 a Comitetului de

de nivelul veniturilor, este oferită posibilitatea utilizării acestei asistențe juridice de către copiii victime ale infracțiunilor, în virtutea calității speciale a minorului într-un proces penal.

Articolul 26 a fost completat cu un nou alineat, care va permite copilului victimă a infracțiunii sau reprezentantului legal al acestuia să depună cerere la oficiul teritorial, la organul de urmărire penală sau instanța judecătorească, iar, organul de urmărire penală sau instanța judecătorească va remite oficiului teritorial, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data recepționării, cererea și documentele anexate. Decizia de acordare a asistenței juridice calificate se va emite de către coordonatorul oficiului teritorial și se va aduce la cunoștința solicitantului în cel mult 3 zile lucrătoare. În acest sens, prevederea detaliază procedura de înaintare a cererii sau solicitării de acordare a asistenței juridice calificate în cazul copiilor victime ale infracțiunilor.

3. Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ

Prin adoptarea completărilor la Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat avocaților contractați de CNAJGS li se va atribui competența de a apăra drepturile și interesele legitime ale minorilor victime ale infracțiunilor, fapt care va duce la asigurarea accesului liber și egal la asistență juridică calificată a tuturor categoriilor de persoane, la diminuarea impedimentelor economico-financiare în realizarea accesului la justiție și, implicit, la reformarea sistemului de justiție național.

Mai mult decât atât, prin Hotărârea CNAJGS nr.16 din 29.09.2010, a fost elaborată lista avocaților specializați în cauzele cu minori, iar prin Hotărârea CNAJGS nr.3 din 11.04.2012 și Hotărârea CNAJGS nr.19 din 21.12.12, această listă a fost actualizată și suplinită cu alți avocați care au manifestat acordul de a presta asistență juridică garantată de stat. Respectiv, proiectul va aduce valoare mecanismului de specializare a actorilor implicați în procesele în care sunt subiecți minori.

4. Fundamentarea economico-financiară

Prin completările propuse în acest proiect, cercul de beneficiari ai asistenței juridice garantate de stat se extinde, prin instituirea unei noi categorii, care vor beneficia de asistență juridică din contul statului, ceea ce presupune cheltuieli suplimentare, fiind alocate din bugetul public de stat

Potrivit calculului estimativ, avocații sunt remunerați pentru participarea într-o

Miniștri privind poziția victimei în cadrul dreptului penal și al procedurii penale, prevede că „*La toate etapele de investigare victima trebuie să fie interogată într-o manieră care să ia în considerare situația personală a acesteia, drepturile și demnitatea ei. Atunci când este posibil și potrivit, copiii...trebuie să fie interogați în prezența părinților sau a tuturilor sau a altor persoane apte de a-i asista.*”

În această ordine de idei, menționăm că asistența juridică garantată de stat reprezintă serviciile de consultanță și asistența juridică prestate de către avocații contractanți și de avocații publici. Codul de procedură penală al Republicii Moldova prevede că interesele minorilor într-un caz penal neapărat trebuie să fie reprezentate de către un avocat unde se va acționa pentru respectarea acestor interese în orice fază a procesului penal (art.10, alin.(6)), iar însăși Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, stabilește mecanismul și regulile de numire a avocaților care acordă asistența juridică garantată de stat, precum și formele de asistență juridică garantată de stat. În esență, prin completările propuse de acest proiect cercul beneficiarilor de asistență juridică garantată de stat se preconizează a fi extins prin includerea copiilor victime ale infracțiunilor.

Astfel, articolul 7 din Legea 198-XVI se completează cu articolul e¹), care prevede forma de asistență juridică prin *apărare și reprezentare a intereselor copiilor victime ale infracțiunilor*. Astfel, se propune, ca asistența juridică minorilor în cadrul procedurii penale să fie acordată de oficiile teritoriale ale CNAJGS, unde vor fi numiți avocați care acordă asistență juridică la cerere, fiind plătiți de către aceste oficii teritoriale pentru fiecare caz în parte din banii alocați din bugetul public. Precum, majoritatea copiilor victime ale faptelor infracționale provin din familii social-vulnerabile, părinții sau alți reprezentanți legali ai acestora nu dispun de resursele financiare necesare remunerării unui avocat privat și, în acest fel, prin modificarea indicată, aceștia din urmă vor putea apela la serviciile de asistență juridică garantată de stat, iar minorul va beneficia de un proces de judecată echitabil. Totodată, reiterăm că și Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului (semnată la 4 noiembrie 1950 la Roma și intrată în vigoare la 3 septembrie 1953) statuează la art.6 alin.(3) lit.c că orice persoană poate “*să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer*”. Prin urmare, modificările date vor fi conforme prevederilor Convenției și jurisprudenței Curții de la Strasbourg.

La fel, în cuprinsul art.19 va fi inclus un nou alineat, care va reglementa o altă categorie de persoane care au dreptul la asistență juridică calificată și anume : copiii victime ale infracțiunilor.

La art.20, care prevede instituția acordării asistenței juridice calificate indiferent

cauză penală (pentru toate etapele procesului) cu aproximativ 1565 lei (sumă calculată prin stabilirea costului mediu per cauză).

5. Descrierea constatărilor expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție și nu conține norme care ar genera factori de coruptibilitate. Raportul de expertiză este inclus în dosarul de însoțire a proiectului.

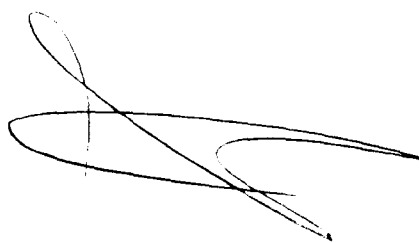
6. Rezultatele expertizei juridice

Proiectul este în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova și actelor legislative și normative în vigoare. La fel, acesta se încorporează armonios în cadrul legii modificate în vigoare și nu presupune elaborarea sau modificarea altor acte normative.

7. Respectarea transparenței în procesul decizional

Proiectul de lege pentru completarea Legii nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre examinare Guvernului*.

MINISTRU

Oleg EFRIM